Lupa- ja valvontavirasto
Työsuojelu

Lausunto
28.9.2026
LVV-U/128780/2026

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

Viite: HE 134/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 46 a §:n, työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lain sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 76 §:n muuttamisesta

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosasto on lausunut esitysluonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriölle 9.4.2026. Työsuojeluviranomaisella ei ole aiempaan lausuntoonsa nähden tarvetta esittää merkittäviä uusia huomioita, mutta se pitää tarpeellisena tuoda esiin seuraavat näkökohdat lopullisesta hallituksen esityksestä.

Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosasto pitää esityksen tavoitteita kannatettavina. Esitys selkeyttää lääkärin ilmoitusvelvollisuutta koskevaa sääntelyä, mahdollistaa ilmoitusmenettelyn sähköistämisen sekä parantaa tiedon välittymistä terveydenhuollosta työsuojeluviranomaiselle. Muutokset tukevat työperäisten sairauksien tunnistamista ja työolosuhteiden kehittämistä.

Työsuojeluviranomainen pitää erityisen myönteisenä sitä, että ilmoitusten käsittelyyn liittyviä menettelyjä yhdenmukaistetaan ja että ilmoitusten välittäminen voidaan toteuttaa jatkossa sähköisesti osana terveydenhuollon valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja. Tämä parantaa tiedon laatua, vähentää manuaalista käsittelyä ja tukee valvonnan tehokasta kohdentamista.

Työsuojeluviranomainen kiinnittää kuitenkin valiokunnan huomiota siihen, että esityksessä lääkärin ilmoitusvelvollisuus rajattaisiin jatkossa koskemaan vain ammattitauteja. Muista työperäisistä sairauksista ilmoittaminen perustuisi lääkärin ilmoitusoikeuteen. Esityksen perusteluissa ratkaisua perustellaan muun muassa rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen vaatimuksilla sekä sillä, ettei muiden työperäisten sairauksien joukkoa ole mahdollista määritellä riittävän täsmällisesti ilmoitusvelvollisuuden perustaksi. Työsuojeluviranomainen pitää näitä perusteita ymmärrettävinä.

Valvonnan näkökulmasta myös muut työperäiset sairaudet ovat kuitenkin merkittävä tietolähde. Erityisesti kuormitusperäiset oireet, sisäilmaan liittyvät terveyshaitat sekä muut sairaudet, joissa työ on sairauden osasyy, voivat muodostaa varhaisen signaalin työoloissa olevista puutteista ennen varsinaisten ammattitautien ilmenemistä. Ne tuottavat siten valvonnan kannalta merkityksellistä tietoa työympäristöön liittyvistä riskeistä ja kehittämistarpeista.

Työsuojeluviranomainen pitää tärkeänä, että lääkäreitä tiedotetaan ja koulutetaan uuden sääntelyn voimaantulon yhteydessä aktiivisesti myös ilmoitusoikeuden käyttämisestä.

Lupa- ja valvontavirasto
Työsuojelu

Lausunto
28.9.2026
LVV-U/128780/2026

Muutoin on mahdollista, että työsuojeluviranomaiselle välittyvän työoloja koskevan tiedon määrä vähenee nykyisestä.

Työsuojeluviranomainen pitää lisäksi tärkeänä, että sääntelyn vaikutuksia seurataan lain voimaantulon jälkeen. Seurannassa olisi syytä tarkastella erityisesti sitä, miten ilmoitusvelvollisuuden rajaaminen ammattitauteihin vaikuttaa työsuojeluviranomaisen saaman tiedon määrään, valvonnan kohdentamiseen sekä mahdollisuuksiin tunnistaa työoloihin liittyviä uusia tai kehittyviä terveysriskejä.

Kokonaisuutena arvioiden työsuojeluviranomainen pitää esitystä kannatettavana.

Yksikön päällikkö, juristi Petra Saarenmaa

Juristi Jasmine Peltorinne

Lupa- ja valvontavirasto, työsuojeluosasto
Postiosoite: PL 30, 13035 LVV
Puhelinvaihde: 0295 254 000
tyosuojelu@lvv.fi | tyosuojelu.fi
Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosasto toimii valtakunnallisena työsuojeluviranomaisena.

Työsuojeluviranomaisen toiminta siirtyi 1.1.2026 uuteen Lupa- ja valvontavirastoon. Viraston työsuojeluosasto aloitti tällöin valtakunnallisena työsuojeluviranomaisena. Vuoden 2025 loppuun asti alueellisina työsuojeluviranomaisina toimivat aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet.
Lue lisää: tyosuojelu.fi/virastouudistus

Tämä asiakirja LVV-U/128780/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/128780/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Peltorinne Jasmine 28.09.2026 14:31

Ratkaisija Saarenmaa Petra 28.09.2026 14:32